

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 11. 10. 2023

Priebežné výsledky monitorovania v období kampane pred voľbami, v období moratória a volieb do NR SR 2023 (monitorované obdobie: 9. 9. – 30. 9. 2023)

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby berie na vedomie Priebežné výsledky monitorovania v období kampane pred voľbami, v období moratória a volieb do NR SR 2023 (monitorované obdobie: 9. 9. – 30. 9. 2023)

Bratislava 4. 10. 2023

Dňa 6. 7. 2023 Rada pre mediálne služby schválila materiál Organizačné zabezpečenie dohľadu Rady v období kampane pred voľbami, v období moratória a volieb do NR SR 2023.

Na základe uvedeného materiálu boli v období 9. 9. – 30. 9. 2023 monitorované vybrané spravodajské a publicistické programy televíznych programových služieb RTVS Jednotka, RTVS 24, TV MARKÍZA, JOJ, JOJ 24, TA3 a rozhlasových programových služieb Rádio Slovensko, EXPRES, Rádio Frontinus.

Monitoring vybraných programov

Na základe výsledkov monitorovania vybraných programov vyššie uvedených programových služieb v období 9. 9. – 30. 9. 2023 navrhujeme podrobnejšiu analýzu programov:

Správy RTVS, 21. 9. 2023, 19.00 h – v rámci daného spravodajského programu bol odvysielaný príspevok informujúci o výsledkoch prieskumu volebných preferencií realizovaný agentúrou IPSOS. Príspevok informoval len o niektorých kandidujúcich politických subjektoch, čo mohlo byť v rozpore s § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov.

Správy RTVS, 22. 9. 2023, 19.00 h – v rámci daného spravodajského programu bol odvysielaný príspevok informujúci o výsledkoch prieskumu volebných preferencií realizovaný agentúrou POLIS. Príspevok informoval len o niektorých kandidujúcich politických subjektoch, čo mohlo byť v rozpore s § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov.

Noviny JOJ, 15.9.2023, 19. 30 h – v rámci daného spravodajského programu bol odvysielaný príspevok informujúci o výsledkoch prieskumu volebných preferencií realizovaný agentúrou AKO. Príspevok informoval len o niektorých kandidujúcich politických subjektoch, čo mohlo byť v rozpore s § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov.

Voľby 2023, predvolebné diskusie TV Markíza

Rade bol dňa 22. 6. 2023 doručený projekt diskusných programov vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. nazvaný Voľby 2023 – TV Markíza, doplnený bol podaním doručeným Rade dňa 4. 7. 2023. Rada predmetný projekt schválila na svojom zasadnutí dňa 6. 7. 2023.

Podľa predloženého a schváleného projektu mali v 5 diskusných reláciách diskutovať zástupcovia kandidujúcich politických strán alebo kandidujúcich koalícií politických strán vo voľbách do NRSR, ktoré sa mali uskutočniť 30. 9. 2023. Účastníci diskusií mali byť rozdelení podľa priemeru posledných zverejnených prieskumov volebných preferencií do 20. 9. 2023 (vrátane) od každej z dvoch renomovaných agentúr združených v SAVA – Focus a AKO, v systéme od najnižších preferencií po najvyššie. Zároveň boli predložené aj plánované časy jednotlivých diskusných relácií a počty diskutujúcich - 22. 9. (6 zástupcov), 23.9. (5 zástupcov), 24.9.2023 (5 zástupcov), 26. 9. 2023 (5 zástupcov) a 27. 9. 2023 (4 zástupcovia).

Dňa 6.9.2023 požiadal vysielateľ listom zo dňa 6. 9. 2023 o zmenu vysielacích dní z pôvodne plánovaných diskusií v dňoch 26. 9. 2023 a 27. 9. 2023 na dni 25.9. a 26.9.2023. Diskusné programy tak mali byť vysielané každý deň od piatka 22. 9. 2023 do 26. 9. 2023. Žiadosť o zmenu odôvodnil vysielateľ aktuálnym vývojom a komunikáciou niektorých politických strán vo vzťahu k účasti resp. neúčasti na volebných diskusiách TV Markíza. Žiadosť bola Radou pre mediálne služby schválená na zasadnutí dňa 13. 9. 2023.

Dňa 22. 9. 2023 doručil vysielateľ MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. Rade pre mediálne služby oznámenie o zmene vysielania volebných diskusií, nakoľko dňa 24. 8. 2023 oznámili zástupcovia strany SMER-SD a dňa 27. 8. 2023 zástupcovia hnutia REPUBLIKA, že nemajú záujem zúčastniť sa diskusných relácií v TV Markíza. Na vzniknutú situáciu dňa 21. 9. 2023 zareagovali aj strana Progresívne Slovensko a HLAS – SD, ktoré tiež oznámili, že nemajú záujem zúčastniť sa v diskusnej

relácii dňa 26. 9. 2023. Následkom toho by v danej diskusii naplánovanej na 26. 9. 2023 ostal iba jeden zostávajúci kandidujúci subjekt OĽANO A PRIATELIA. Vysielateľ preto oznámil, že dňa 25. 9. 2023 sa uskutoční diskusná relácia, do ktorej bude pozvaných zvyšných 9 kandidujúcich strán a politických hnutí s najvyššími priemernými volebnými preferenciami.

Diskusná relácia bola dňa 25.9.2023 aj odvysielaná, zúčastnili sa jej 8 zástupcovia kandidujúcich subjektov, keďže kandidát za stranu SMER-SD do diskusie neprišiel.

Na základe monitorovaných predvolebných diskusií TV Markíza vzniklo predovšetkým v súvislosti s poslednou diskusiou z dňa 25.9.2023 podozrenie, že nezodpovedali projektu schválenému Radou, čo môže byť v rozpore s § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 11a ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani.

Debata na telefón, Rádio Frontinus

- z dňa 10. 9. 2023 – hosťami relácie boli Norbert Meszároš (koalícia OĽANO a priatelia), V.Ferko (HLAS-SD), Ľ.Schwarzbacher (Modrí, Most-Híd), D.Mihálik (SOS), A.Kaliaš (PRINCÍP),

- z dňa 17. 9. 2023 – hosťami relácie boli M.Kotleba (ĽSNS), M.Uhrík (REPUBLIKA), R.Michelko (SNS), I.Stanovič (Vlastenecký blok),

- z dňa 24. 9. 2023 - hosťami relácie boli V.Leščáková (koalícia OĽANO a priatelia), R.Huliak (SNS), M.Kotleba (ĽSNS), J.Hrdlička (KSS).

V programoch išlo o predvolebné okrúhle stoly s viacerými hosťami, svojou formou a obsahom sa líšili od bežne vysielaných diskusných programov Debata na telefón a mohli tak predstavovať programy v rámci volebnej kampane, ktoré neboli v súlade s osobitným predpisom, konkrétne § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 11a ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani.

Podnety

Ku dňu 4. 10. 2023 bolo Rade pre mediálne služby doručených 10 podnetov vzťahujúcich sa k voľbám do NR SR:

RTVS, Komentáre dňa 19. 7. 2023

Podľa podávateľa podnetu, hosť programu - predseda OĽANO propagoval hnutie nápisom volebného sloganu hnutia, ktorý mal na tričku počas vysielania celej relácie, čo je podľa podávateľa v rozpore so zásadami korektnej volebnej kampane.

RTVS, Správy RTVS 12. 8. 2023 o 19.00 h (2 podnety)

V súvislosti s príspevkom informujúcom o zadržaní bývalého policajného prezidenta Tibora Gašpara mali podávateľia výhrady k skutočnosti, že redaktorka v reportáži stála pred budovou policajného riaditeľstva tak, že za ňou bolo v priebehu celého vysielania zavesené tričko s nápisom "Fico chráni Slovensko". Uvedené považovali v predvolebnom období za reklamu strany SMER-SD.

RTVS, JOJ, TV MARKÍZA, TA3, volebné diskusie

Podľa podávateľa uvedené médiá ponúkali divákovi v rámci volebných diskusií v čase volebnej kampane úzky výber subjektov a ich kandidátov, čo má dopad predovšetkým na nerozhodnutých voličov, ktorí majú právo sa rozhodnúť z výberu 25 politických subjektov, za čo najviac rovnakých podmienok vo vysielaní.

TV MARKÍZA, 2. 8. 2023 o cca 16.20 h

Námietky podávateľa sa vzťahovali ku komunikátu *Nerozhoduj za mňa*, ktorý podľa neho podporuje Progresívne Slovensko, keďže v reklame „vystupujú homosexuáli aj lesbičky“.

TV MARKÍZA, Televízne noviny 14. 8. 2023 o 19.00 h

Podávateľ namietal, že v príspevku pri predstavovaní Pirátskej strany Slovensko bolo prezentované viacero klamstiev, redaktorka spochybnila členstvo strany v PPEU /Európska pirátska strana/, respektíve si neoverila pred zverejnením dôsledne všetky fakty.

TV MARKÍZA, Prvé televízne noviny 13. 9. 2023 o 17.00 h

Podľa podávateľa podnetu v reportáži, ktorá informovala o incidente na tlačovej besede strany SMER, medzi I. Matovičom a R. Kaliňákom, hájil reportér záujmy I. Matoviča, reportáž tak nebola objektívna.

TA3, V politike 27. 8. 2023

Podľa podávateľa podnetu sa moderátor stránil v diskusii predsedovi Progresívneho Slovenska, predsedu SNS však nepúšťal k slovu a skákal mu do reči.

TA3, V politike 10. 9. 2023

Podávateľ namietal, že moderátor relácie 15 minút rozoberal svoju orientáciu, čo považuje za neobjektívne a za presadzovanie subjektívnych názorov. Týmto spôsobom moderátor podľa podávateľa priamo ovplyvňuje a vstupuje do volebného súboja, lebo týmto dáva návod koho voliť, keďže tému LBGTI má, cit.: „v programe iba jedna strana a druhá strana čiastočne“.

ČT24, 28. 9. 2023 od 14.00 h do 14.45 h záznam predvolebnej debaty, ktorú odvysielal dňa 27. 9. 2023 vysielateľ RTVS

Podľa podávateľa vysielateľ ČT24 vedome a neoprávnene zasiahol do volieb NR SR, keď v čase moratória odvysielal záznam predvolebnej debaty, ktorú odvysielal dňa 27. 9. 2023 slovenský verejnoprávny vysielateľ - RTVS. Týmto krokom stanica ČT24, ktorá je šírená slovenskými operátormi na území SR mohla podľa podávateľa radikálne ovplyvniť výsledky volieb. Odvysielanie záznamu zároveň považuje za diskrimináciu slovenských vysielateľov, ktorí dodržia povinnosť 48h moratória. Keďže stanica ČT 24 spadá pod jurisdikciu ČR, podnet bol postúpený českému regulátorovi – Radě pro rozhlasové a televizní vysílání.

Iné

Okrem vyššie uvedených subjektov bude na podnet člena RpMS zmonitorované a podrobnejšie analyzované vysielanie Záposlovenskej televízie zo dňa 22. 9. 2023. V daný deň bol odvysielaný míting strany HLAS-SD, obsah ktorého mohol byť vo vysielaní politickou reklamou.

Podrobnejšia analýza programov Debata na telefón (uvádzaných vyššie) bude doplnená aj o program Debata na telefón, ktorý bol prvým okrúhlym stolom predvolebných diskusií odvysielaným však mimo času nášho monitorovaného obdobia, konkrétne (3.9.2023). Hostami programu boli Jana Bittó Cigániková (SaS), Jaroslav Magura (SNS), Juraj Blanár (Smer-SD). Miloš Svrček (Sme Rodina). Aj v tomto prípade môže program vzhľadom na jeho formu a obsah predstavovať program v rámci volebnej kampane, ktorý nemusí byť v súlade s osobitným predpisom, konkrétne § 20 ods. 4 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 11a ods. 7 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani (ďalej len „zákon č. 181/2014 Z. z.“)

ZÁVER:

Programy navrhnuté na podrobnejšiu analýzu, ako aj programy, na ktoré boli doručené podnety na preverenie, budú analyzované v rámci samostatných správ, ktoré budú po ich vypracovaní predložené na rokovanie Rady.

V rámci ostatných monitorovaných programov programových služieb RTVS Jednotka, RTVS 24, TV MARKÍZA, JOJ, JOJ 24, TA3, Rádio Slovensko, EXPRES, Rádio Frontinus nebolo zistené porušenie príslušných právnych predpisov.